

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमहालक्ष्म्यै नमः

श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे
॥ कारुण्यस्तबकः चतुर्थः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमहालक्ष्म्यै नमः

॥ कारुण्यस्तवकः चतुर्थः ॥

भजे भुजङ्गशैलेश भुजान्तरपरिष्क्रियाम्।
तनयां दुग्धजलधेः दयामिव कृतोदयाम् ॥ 4.1 ॥

जननि जीवयितुं जगदर्दितं
दशमुखप्रमुखैस्त्रिदशारिभिः।
जनकयज्ञमहीजठरे जनिं
कृतवती भवती कृपया रमे ॥ 4.2 ॥

अकरुणा करुणा ध्रुवमम्ब ते
क्षितितले भवतीमवतार्य या।
अहह यातुपुरस्थितिवेदनां
अगमयज्जगदार्तिनिवृत्तये ॥ 4.3 ॥

अविरतविविधापराधकारि -
ण्यपि मयि देवि दयां करिष्यसीति।
जननि मम भयातुरस्य धैर्यं
जनयति वायसदानवापदानम् ॥ 4.4 ॥

राघवस्य हृदयं स्थिराघवत्
वायसं प्रति न वायसक्रमम्।
देवि जानकि दयारसात्त्वया
पादयोजनकृता द्रवीकृतम् ॥ 4.5 ॥

अध्येः कन्ये जननि महतामागसां जन्मगेहे -
 प्वस्मादृक्षेष्वपि च करुणामादधासि ध्रुवं त्वम्।
 साक्षी तस्मिन् युधि दशमुखे सारसाक्षि व्यपेते
 यातुस्त्रीणां कबलनविधिं याचमानो हनूमान् ॥ 4.6 ॥

रामस्तिष्ठतु नाम यो न विदयो जिहेति निर्हेतुकं
 सुग्रीवैकविरोधिनं क्षितिसुते संहृत्य तं वालिनम्।
 कारुण्याम्बुनिधिस्त्वमेव नियतं क्लृप्तात्मपीडं यतो
 रक्षःस्त्रीनिकरं ररक्षिथ तमप्यार्द्रागसं वायसम् ॥ 4.7 ॥

गुरुणा प्लवेन करुणात्मना विना
 हरिणाङ्गसोदरि गुणाम्बुधे तव।
 जननाधिरोगमरणादिवेदना -
 वरुणालयस्य तरणाय का गतिः ॥ 4.8 ॥

त्वय्येवायतते कृपा रघुपतेर्देवस्य सत्यं यतो
 वैदेहि त्वदसन्निधौ भगवता वाली निरागा हतः।
 निन्ये कापि वधं वधूस्तव तु सान्निध्ये त्वदङ्गव्यथां
 कुर्वाणोऽप्यवितः पतन्नशरणः काको विवेकोज्झितः ॥ 4.9 ॥

द्विपञ्चग्रीवाज्ञाचकित समुदञ्चन्निशिचर -
 प्रपञ्चप्रक्षिप्तः पवनसुतवाले हुतवहः।
 यतो जातः शीतस्तमिह भवसन्तापविवशे
 कृपापूरं स्वैरं किरतु मयि लोकाम्ब भवती ॥ 4.10 ॥

विष्णावुष्णांशुवंशं गतवति विबुधद्वेषिशोषाय रोषात्
 एष्यत्तद् योषिदागः शतमपि कृपया क्षन्तुकामेव नूनम्।
 धत्ते कन्या जनन्या गुणमिति निपुणं किंवदन्तीं विदन्ती
 पूर्वं सर्वं सहायामुदयमकुरुथा भोगिशैलेन्द्रकान्ते ॥ 4.11 ॥

अवितुमिह दया ते देवि मार्गत्यशक्तान्
 अहमपि शरणार्थी हन्त मज्जन् भवाब्धौ।
 घटनमुचितमासीदावयोर्देवयोगात्
 कलशजलधिकन्ये हातुमेतन्न युक्तम् ॥ 4.12 ॥

कार्येषु कारणगुणाः नियतं भवन्ती -
 त्युक्तिं सतामवितथामवधारयामः।
 चान्द्री कला च भवती च पयोधिमध्यात्
 जाते यदम्ब सुधया दयया च शीते ॥ 4.13 ॥

आसादितोन्नतपदेषु गिरीशमुख्ये -
 प्वारोढुमब्जनिलये शिथिलाभिलाषा।
 नीचे तु मादृशि दयारसनिम्नगा ते
 प्राप्तादरा प्रवहतीत्यनुरूपमेतत् ॥ 4.14 ॥

शौरिश्चकास्ति हृदयेषु शरीरभाजां
 तस्यापि देवि हृदयं त्वमनुप्रविष्टा।
 पद्मे तवापि हृदये प्रथते दयेयं
 तामेव जाग्रदखिलातिशयां श्रयामः ॥ 4.15 ॥

नित्यं विश्वं वशयति हरिर्निग्रहानुग्रहाभ्याम्
 आद्ये शक्तिं विघटयति ते हन्त कारुण्यपूरः।
 ईषन्मूनं तदिह दयितादीशितृत्वं भवत्याः
 तच्छेषत्वं कथमितरथा देवि तुल्येऽपि भूम्नि ॥ 4.16 ॥

विहितं जहतं विवेकहानात्
 अहितं कर्म च नित्यमाचरन्तम्।
 अपयातगुणं हरिप्रिये मां
 कृपया केवलयैव पालयेथाः ॥ 4.17 ॥

क्षणमप्यसहास्थितौ जनागः

कमिता न क्षमितेति सानुकम्पा ।

अवतारदशासु देवि रूपैः

अनुरूपैरनुगाहसे मुकुन्दम् ॥ 4.18 ॥

गलति कलितायासे श्वासे कफार्गलिते गले

भ्रमति नयने भ्रान्ते स्वान्ते यियासुषु चासुषु ।

त्वरयति दया जन्तोरन्तोत्क्रमे भवतीं रमे

त्वमपि कृपणत्राणे प्राणेश्वरं च पराङ्मुखम् ॥ 4.19 ॥

दुःखाक्रान्तं भवजलनिधिं दुस्तरं योगिवर्यैः

पापानां नस्तरितुमधुना का कथा लोकधात्रि ।

एवं यद्यप्युदयति मतिस्तावकीमब्धिकन्ये

धन्ये दृष्ट्वा तदपि करुणां धैर्यमेत्यन्तरात्मा ॥ 4.20 ॥

तपोभिरिह योगिनस्तव दयामविन्दन्त याम्

अकिञ्चनतयैव ताममृतसोदरि प्राप्नुमः ।

समाधिपटवः श्रमादनुभवन्ति यद्वैवतं

तदेव यमुनातटीतरुगणः सुखेनान्वभूत् ॥ 4.21 ॥

अपारपरितापकृद्भवतपातपान्धा वयं

प्रपामिव सुपावनीं तव कृपामुपासीमहि ।

उदञ्चितधनञ्जयः प्रभुरुदारहेतिर्यया

ययावुदधिकन्यके तपनमध्यगः शीतताम् ॥ 4.22 ॥

कंसारातिप्रेयसि संसाराब्धौ भ्रमन्ननाथोऽहम् ।

अम्ब तव साध्वकम्पाम् अनुकम्पान्नावमवलम्बे ॥ 4.23 ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे कारुण्यस्तबकः चतुर्थः ॥